

עפ"א 4969/04/20 - שירותי בר מ.ל. כוכבי הצפון בע"מ, לוטן נחמני, משה כהן נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"א 4969-04-20 כוכבי הצפון בע"מ ואח' נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני: 2860/19

בפני כבוד השופט נאסר ג'השאן

- מעוררים
1. שירותי בר מ.ל. כוכבי הצפון בע"מ
 2. לוטן נחמני
 3. משה כהן

נגד מדינת ישראל

משיבה

פסק דין

1.

ערעור על גובה הקנס שהוטל על כל אחד מן המערערים בגזר דינו של בית המשפט לעניינים מקומיים בחיפה (כב' השופטת ג' בסול) מיום 24.2.19 בתיק רע"ס 7960-09-19. על פי גזר הדין, הוטל על כל אחד מהמערערים קנס בסך 8,000 ₪ (ובסך הכל הוטל על 3 המערערים סך של 24,000 ₪), והם חוייבו לחתום על התחייבות כספית להימנע מביצוע עבירה. כמו כן, הורה בית משפט קמא על הפסקת העיסוק בעסק בהתאם לסמכותו לפי סעיף 16(1) ו- 16(3) לחוק רישוי עסקים תשכ"ח - 1968 (להלן: "**החוק**") אשר יכנס לתוקף ביום 15.3.2020.

2. המערערים טוענים, כי מדובר בסכום קנס גבוה אשר מצדיק התערבותה של ערכאת הערעור, בין היתר, לאור התקופה הקשה אותה עובר ענף המסעדנות וחיי הלילה.

3. כנגד המערערים הוגש כתב אישום המייחס להם עבירות בניגוד לסעיפים 4, 14 ו- 15 לחוק רישוי עסקים תשכ"ח - 1968. עפ"י עובדות כתב האישום, ביום 12.1.19 נמצא כי המערערים מפעילים עסק של "**מזנון + משקאות משכרים**" ברחוב האצטדיון 4 חיפה, ולמרות שעסק זה טעון רישוי לפי פריטים 4.2(ב) ו- 4.8 לצו רישוי עסקים (עסקים טעוני רישוי) התשע"ג - 2013, הפעילו המערערים את עסקם ללא רישיון לפי חוק רישוי עסקים. עוד נטען בכתב האישום, כי ביום 30.12.18 הוגשה בקשה לרישיון עסק ע"י המערערים וביום 8.8.19 נדחתה בקשה זו ולמרות זאת המשיכו המערערים לנהל את העסק ללא רישיון וללא אישורים מטעם כבאות ורשויות התכנון והבנייה.

4. המערערים הודו בעובדות כתב האישום והורשעו במיוחס להם בהכרעת הדין מיום 19.1.20. שלב הטיעונים לעונש נדחה והצדדים העלו טענותיהם לעניין העונש בישיבת יום 24.2.20. בתום הדיון נתן בית משפט קמא את גזר דינו לפיו הטיל הוא על המערערים את העונשים שלעיל.

5. בית משפט קמא סבר כי לאור הערך החברתי המוגן- שלטון החוק והצורך בהסדרת פעילותם של בתי עסק באופן חוקי לשם דאגה לשלום הציבור, ולאור מידת הפגיעה בערכים אלה ומדיניות הענישה הנוהגת, מתחם הענישה ההולם את העבירה לפי נסיבותיה נע, לעניין הקנס, בין 3,000 ₪ ועד 20,000 ₪. לבסוף, דן בית משפט קמא כל אחד מהמערערים לקנס בסך 8,000 ₪ או 80 ימי מאסר תמורתו, כאשר הקנס ישולם ב- 10 תשלומים חודשיים שווים ועוקבים, זאת לאור הנסיבות הפרטניות שהעלה ב"כ המערערים. כאמור, נוסף על הקנס, חויבו המערערים לחתום על התחייבות כספית להימנע מביצוע העבירה וליתן צו להפסקת העיסוק.

6. להשלמת התמונה אציין כי עסקינן בעסק "פאב האלפנט" המתנהל ברח' האצטדיון 4 חיפה שמסוגל לארח 200 אורחים, כפי שעולה מאישור יועץ בטיחות שצורף להודעת הערעור מטעם המערערים.

7. המערערים משיגים על גובה הקנס וטוענים כי שגה בית משפט קמא הן בקביעת מתחם הענישה והן בגזירת העונש בתוך המתחם. נטען, כי המערערים השלימו את דרישות רשות הכבאות אולם, המפקח ברשות הכיבוי התחלף ולקראת סוף שנת 2019 נערכה ביקורת נוספת שגרמה לשינוי חלק מדרישות רשות הכיבוי. עוד טענו המערערים כי מדובר בקנס גבוה בסך 24,000 ₪ שישולם ע"י קופת העסק המצוי בימים אלה, בקשיים כלכליים לאור מגפת הקורונה ששיתקה את ענף המסעדנות וחיי הלילה. המערערים הפנו למספר גזרי דין שניתנו על ידי בית המשפט לעניינים מקומיים שבהם הוטלו קנסות בסכומים שבין 3,000 עד 5,000 ₪.

8. במעמד הדיון חזרו המערערים על טענותיהם, ואילו המשיבה ביקשה לדחות את הערעור. לפי המשיבה, מדובר בעבירה חמורה של ניהול עסק אותו פוקדים צעירים ללא רישיון עסק כאשר מקור אי הנפקת הרישיון הוא באי-מתן אישור רשות הכבאות וההצלה. משמע, יש בניהול העסק משום סכנה לביטחון הציבור. עוד, טענה המשיבה כי המערערים המשיכו לנהל את העסק למרות הצו האוסר הפעלתו ולראייה הגישו לעיון בית המשפט פרסומים מדף הפיסבוק. ב"כ המערערים התנגד בתוקף לטענות אלה וטען, כי לא ניתן לטעון בשלב הערעור טענות חדשות ולא ניתן להגיש מסמכים בלתי קבילים לעיון בית המשפט בניסיון לשכנע כי המערערים ממשיכים לנהל את העסק. כן הציגו המערערים אישור שלשיטתם מאפשר להם להפעיל את העסק עפ"י היתר לילה שניתן לפי חוק העזר בחיפה חתום על ידי ראש העיר.

הכרעה

9. המחלוקת העיקרית בין הצדדים היא לגבי מתחם הענישה ההולם את העבירה לפי נסיבותיה, ובאשר לקנס שיש להטיל על המערערים.

10. מצאתי כי אין מקום להתערב במתחם הענישה אותו קבע בית משפט קמא. בית משפט קמא שקל כראוי את הערך החברתי המוגן שנפגע וציין כי העבירה בניגוד לחוק רישוי העסקים פוגעת במידה

חמורה בשלטון החוק ובצורך להסדרת פעילותם של בתי עסק באופן חוקי, לרבות הדאגה לשלום הציבור זאת על ידי הסדרת אמצעים לשם הגנה על שלום הציבור. לענין מטרת הסדרת בתי עסק ראו הדברים שנאמרו על ידי כב' השופט חשין ברע"פ 4270/03 **מדינת ישראל נ' תנובה מרכז שיתופי לשיווק תוצרת חקלאית בישראל בע"מ** פד"י נ"ט (3), 673, בעמוד 680:

"ובכן, מטרתו של החוק היא לשמור ולהגן על ערכים שונים הנתפשים בחברתנו כערכים חשובים, ולקיומם של ערכים אלה נכונים אנו לצמצם את חופש העיסוק על דרך הטלתן של הגבלות להפעלתו של "עסק". כך הוא הערך של שלום הציבור, כך הוא הערך של שמירה על בריאות הציבור ובטיחותו, כך הוא הערך של שמירה על איכות הסביבה ועל איכות החיים בכלל וכך הם הערכים האחרים המנויים, אחד אחד בשורה עורפית, בהוראת סעיף 1(א) של חוק רישוי עסקים. אלו הן תכליות המוצהרות, הברורות והחד-משמעיות של החוק: פיקוח על "עסקים" ועל בתי-עסק להגנה על מטרות חברה וסביבה אלו ואחרות. עצם קיומו והפעלתו של עסק עלול לסכן עניינים החשובים לכלל ולפגוע בהם, ובאמצעות החוק מבקשים אנו לוודא כי כל "עסק" ו"עסק" ינהג דרכיו כך שאותם ערכים לא ייפגעו ולא יינזקו".

11. בנוסף, בחנתי את מדיניות הענישה הנוהגת בעבירות כגון דא, ומצאתי כי מתחם הענישה הינו סביר והולם; לענין זה אפנה להחלטות שלהלן:

(א) עפ"א (ת"א) 2343-06-13 **עיריית תל אביב נ' פייפ - ליין (א.מ.י) בע"מ ואח'** (ניתן ביום 16.10.2013) התקבל ערעור המאשימה על קולת העונש לאחר ששלושה נאשמים הורשעו בעבירת ניהול פאב ללא רישיון עסק, בבית מגורים. ייגזר על שניים מן הנאשמים קנס בסך 9,000 ₪ (לכל נאשם) ועל נאשם שלישי קנס בסך 8,000 ₪.

(ב) ע"פ (חי') 50554-03-11 **אלפא נ' עיריית מעלות תרשיחא** (23.6.2011), שבו נדחה ערעור על חומרת העונש שהוטל על חברה שניהלה עסק (מסעדה) ללא רישיון עסק, כאשר העונש כלל קנס בסך 8,000 ₪.

(ג) רע"ס (רח') 3569-12-15 **עיריית רחובות נ' טלאל חזן 2012 בע"מ** (28.3.2017) אשר סקר שורה ארוכה של גזרי דין שניתנו בגין ביצוע עבירות של ניהול בתי אוכל ללא רישיון עסק וקבע כי מתחם הענישה ההולם את העבירות לפי נסיבותיהן נע בין 2,000 ₪ ועד 16,000 ₪ וגזר על הנאשמת מס' 1 קנס בסך 15,000 ₪ ועל הנאשם מס' 2 קנס בסך 13,500 ₪.

12. כאמור, בענייננו מדובר בפאב, השונה במידה מסוימת ממסעדה, אשר הופעל ללא רישיון עסק בשל אי מילוי תנאי רשות הכבאות וההצלה. משכך, מתחם הענישה ההולם את העבירה לפי נסיבותיה שנקבע על ידי בית המשפט הוא מתחם נכון והולם, ולא מצאתי כל עילה להתערב בו.

13. לגבי העונש, "הלכה היא, כי ערכאת הערעור אינה נוטה להתערב בעונש שהושת על ידי הערכאה הדיונית, אלא במקרים חריגים בהם נפלה בגזר הדין טעות מהותית או כאשר העונש סוטה באופן ניכר ממדיניות הענישה המקובלת בעבירות דומות" (ע"פ 6007/13 אבו שהאב נ' מדינת ישראל (20.1.2015)). שקלתי טענות הצדדים לרבות טענות המערערים כי מדובר בקנס שהוטל על שלושה נאשמים, שישולם בסופו של יום מקופה אחת. אכן, במקרים מסויימים יש מקום להתחשב במספר הנאשמים לעניין גובה הקנס מקום שהסכום ישולם מקופת בית העסק. יחד עם זאת, אף כאן לא מצאתי מקום להתערב. סכום הקנס שהוטל על כל אחד מן המערערים נופל במתחם הענישה, וסכום הקנס אינו חורג באופן משמעותי מן הענישה הנוהגת, ולפיכך אין מקום להתערב בו.

14. באשר לטענת המערערים כי יש להקל עימם לאור משבר הקורונה; שקלתי טענה זו ולא מצאתי לשנות מגובה הקנס. מדובר בעבירה שבוצעה לפני פרוץ משבר הקורונה, הקנס שניתן הוא קנס הולם וסביר והמערערים, כך יש להניח, יקבלו סיוע מן העירייה ומן הממשלה, בדומה לבתי עסק אחרים בשל משבר הקורונה.

15. סוף דבר, לא מצאתי מקום להתערב בגזר דינו של בית משפט קמא- ולפיכך אני דוחה את הערעור.

ניתנה היום, י"ב סיוון תש"פ, 04 יוני 2020, בהעדר הצדדים.